

Skadelige mikrober fyll ut det som mangler

Sykdom	Patogen	Overføring	Symptom	Forebygging	Behandling	Problemer
HIV/AIDS	Virus	Utveksling av kroppsvæsker (f.eks. dele nåler) og morsmelk fra smittet mor.	Tidlig – influensalignende symptomer. Senere – immunforsvaret er så skadet at man lett får infeksjoner.	Barriere under samleie, screening av blod, ikke deling av nåler og flaskemating. Ingen vaksine	Antiretrovirale legemidler gjør at hiv-positive kan leve svært lenge. Stamcelletransplantater (ny behandling i tidlig forsknings- og utviklingsfase).	Dødelig hvis det ikke behandles. Hos noen er viruset blitt resistent overfor antiretrovirale medisiner, noe som skaper bekymring for hiv-behandlingens framtid.
Meslinger	Virus	Innånding av dråper fra nysing og hosting	Rødt utslett og feber	MMR-vaksine	Ingen behandling	Kan være dødelig hvis det er komplikasjoner.
Salmonella	Bakterier	Kontaminert mat eller mat som tilberedes under uhygieniske forhold.	Feber, magekramp, oppkast og diaré	God mat hygiene	Antibiotika gitt til unge og svært gamle for å hindre alvorlig dehydrering.	Kan forårsake langvarige helseproblemer, men dette er sjelden. Bakteriene er i ferd med å bli resistente overfor noen antibiotika.
Gonorré	Bakterier	Seksuelt overført	Tidlige symptomer omfatter gul/grønn utflod fra smittet område og smerter når vi urinerer.	Kondomer	Antibiotika	Ubehandlet kan det føre til sterilitet, graviditet utenfor livmoren og bekkensmerter. Bakteriene er i ferd med å bli resistente overfor anti-biotika, noe som vil si at de er vanskeligere å behandle.

Skadelige mikrober fyll ut det som mangler

Sykdom	Patogen	Overføring	Symptom	Forebygging	Behandling	Problemer
Malaria	Protist	Vektor – mygg	Influensalignende symptomer	Hindre Mygg fra avl og mygg må behandles med insektmiddel.	Malariamedisin	Dødelig hvis det ikke behandles. Barn under 5 år er den mest sårbare gruppen. I noen regioner har resistens mot antimalariamedisin blitt et problem.
COVID-19	Virus	Dråpe overføring	Influensalignende symptomer	Bruke munnbind Holde fysisk avstand Covid-19-vaksine	Symptomatisk behandling	Langtidsvirkninger av sykdom ukjent – pågående forskning på dette feltet.

